

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de son 5 yılda her yıl yaklaşık 2 bin işçi, iş kazalarında yaşamını yitirmiştir. 2018 yılında ise en az bin 923 işçi yaşamını yitirmiştir. Türkiye, iş cinayetlerinde, işçi ölümlerinde Avrupa’da birinci, dünyada üçüncü sırada yer almaktadır. Ortaya çıkan bu tablo da Türkiye’nin işçi cinayetlerini durdurma konusunda geliştirdiği tedbirlerin ne kadar yetersiz olduğunu gözler önüne sermektedir. Türkiye’de her yıl giderek artan işçi cinayetlerinin sorumluları ile nedenlerinin araştırılması, işçi cinayetlerini en aza indirme adına kalıcı çözümler bulunması ve kamusal yaptırım ve denetimlerin yeterliliğinin ölçülmesi amacıyla TBMM İç Tüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Semra GÜZEL

①

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

1987’den beri her yıl 4-10 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası, Türkiye’de bu yıl da iş kazalarının gölgesinde geçmiştir. İşçi ölümlerini veriye döken İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’ne göre son 5 yılda her yıl yaklaşık 2 bin işçi, iş kazalarında yaşamını yitirmiştir. 2018 yılında en az bin 923 işçi yaşamını yitirdi. İŞİG’in raporuna göre AKP’nin iktidar yılları boyunca iş cinayetlerinde ise yaklaşık 22 bin 500 işçi yaşamını yitirmiştir. Kayıt dışı çalışanlar ise bu rakama dâhil değil. Ortaya çıkan bu tablo da Türkiye’nin işçi cinayetlerini durdurma konusunda geliştirdiği tedbirlerin ne kadar yetersiz olduğunu gözler önüne sermektedir. Türkiye’de yaşanan işçi cinayetlerinin başlıca nedenleri arasında; yüksekten düşme, ezilme, göçük, trafik /servis kazası, kalp krizi, beyin kanaması, elektrik

çarpması ve zehirlenme gelmektedir. Bu nedenler de gösteriyor ki işçi cinayetleri en fazla inşaat, tarım , madencilik gibi emek yoğun sektörlerde yaşanmaktadır.

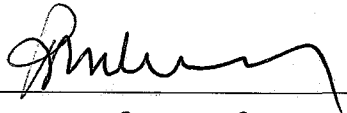
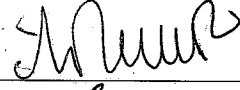
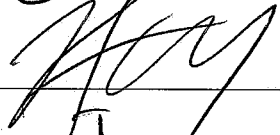
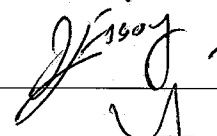
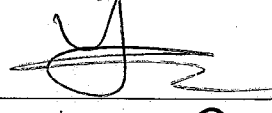
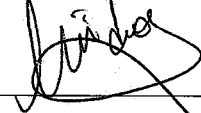
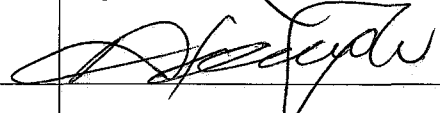
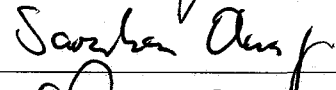
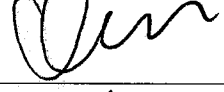
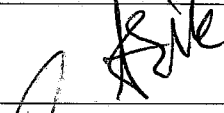
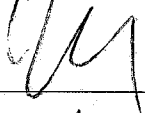
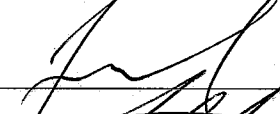
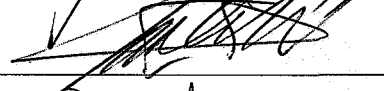
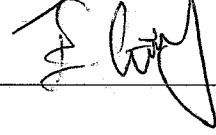
İşçi sağlığı ve iş güvenliği bütün çalışanları ilgilendiren, çalışma yaşamının en temel unsurlarından biridir. İşçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin göstergeler, temel insan hakları, çalışma yaşamı ve ülkelerin gelişmişliklerine ilişkin önemli göstergeler sunmaktadır. Ancak SGK ve diğer resmi istatistikler göstermektedir ki, ülkemizde işçi sağlığı ve iş güvenliğine gereken önem verilmemekte; yasa, yönetmelik ve uygulamalarda yetersiz kalınmaktadır. Gerek işveren kesimi, gerekse kamu işvereni konumundaki devlet, neoliberal ekonomik politikaların da etkisiyle konuya gereken özeni göstermemektedir. Türkiye iş kazalarında Avrupa ve dünyada ilk sıralarda; ölümlü iş kazalarında ise Avrupa'da birinci sırada yer almaktadır. Küreselleşme ve neoliberal ekonomi politikaları sonucunda iş güvencesinin azalması, esnek çalışma biçimleri, çalışma koşullarının ağırlaşması; özelleştirme, sendikasılaştırma ve taşeronlaştırmanın yaygınlaşması; sosyal güvenlik ve güvenceden yoksun kayıt dışı işçilik ve çocuk işçi çalıştırma, işverenlerin önlem almadaki isteksizliği, işyerlerinin denetlenmemesi, idari-cezai yaptırımların yetersizliği, iş kazalarını artıran nedenler arasındadır.

AKP döneminde, yeni liberal sosyo ekonomik dönüşüm programları uyarınca, serbestleştirme ve özelleştirmeler eşliğinde emek aleyhine bir dizi düzenleme yapılmıştır. Çalışma yaşamıyla ilgili yapılan düzenlemeler, emekçilerin aleyhine; işçi sağlığı ve iş güvenliği normlarının dışında, tamamen sermaye güçlerinin lehine olmuştur. İş Yasası, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasası, Devlet Memurları Yasası, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası başta olmak üzere yapılan düzenlemeler sonucu, iş, sağlık ve sosyal güvence bütünlüğü tamamen parçalanmıştır.

Ayrıca İşçi Sağlığı ve Güvenliği'ne ilişkin yapılan yasal düzenlemelerde işvereni sınırlayacak kurallara yer verilmemiş, riskin sorumluluğu aslında kendisi de aynı şirkette işçi statüsünde olan veya hizmet alımı yöntemi ile başka bir şirketten kiralaran uzmanlara bırakılmıştır. İşten atılma veya sözleşmesi iptal edilme tehlikesi altındaki uzmanlar, işvereni eksikleri gidermeye ve önlem almaya zorlayamamaktadır.

Türkiye'de kamu denetiminin ve iş güvenliği seviyesinin son derece yetersiz olduğu çalışma yaşamında, her yıl giderek artan işçi ölümlerini durdurmak Meclisin en önemli sorumlulukları arasındadır.

2

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	
3	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
4	SAİT DEDE	HAKKARİ	
5	HABİP EKSİK	İĞDIR	
6	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
7	OYA ERSOY	İSTANBUL	
8	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
9	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
10	HÜDA KAYA	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	HAKKI SARUHAN OLUÇ	İSTANBUL	
13	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
14	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
15	AHMET ŞIK	İSTANBUL	
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
17	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
18	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
19	TUMA ÇELİK	MARDİN	
20	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	

24